

LAKIALOITE 97/2008 vp

Laki vammaisetuksista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Keliakiaa sairastavien ruokavaliokorvauksen ostovoiman saattaminen tämän päivän kustannustasoa vastaavaksi.

PERUSTELUT

Keliakiaa sairastavien henkilöiden sosiaaliturvassa on puutteita. Lokakuusta 2002 alkaen keliakiaa sairastavat ovat voineet hakea ruokavaliokorvausta sairauden hoidon aiheuttamiin ylimääräisiin kustannuksiin. Ruokavaliokorvauksen suuruus on ollut koko ajan sama eli 21 euroa kuukaudessa. Korvauksen suuruutta ei ole sidottu indeksiin.

Elokuun 2008 lopussa ruokavaliokorvausta saavia henkilöitä oli 25 754. Vammaistukea saavista lapsista ei ole päivitettyä tilastotietoa, mutta luku lienee 1 400—1 500 lasta.

Keliakia on elinikäinen sairaus, ja sen ainoa hoito on tarkka gluteeniton ruokavalio, joka aiheuttaa ylimääräisiä kustannuksia, keskimäärin 46 euroa/kk, kertoo Keliakialiiton hintaselvitys ja laskelma vuodelta 2006. Parhailaan on menossa uusi hintaselvitys, jonka tulokset valmistunevat loppuvuodesta.

Korvauksen tason säilyminen ennallaan ja indeksisidonnaisuuden puuttuminen vuodesta 2002 lähtien ovat heikentäneet merkittävästi

korvauksen ostovoimaa. Käytännössä tällä hetkellä 21 eurolla saa huomattavasti vähemmän gluteenittomia tuotteita kuin vuonna 2002. Gluteenittomat tuotteet ovat myös merkittävästi kalliimpia kuin tavalliset tuotteet. Esimerkiksi gluteenittomat jauhoseokset ovat kymmenen kertaa kalliimpia kuin tavalliset vehnäjauhot, gluteenittomat pastat kahdeksan kertaa kalliimpia kuin tavalliset pastat ja gluteenittomat ruokaleivät ja pulla puolta kalliimpia kuin tavanomaiset (Gluteenittomien tuotteiden hintavertailu 2006, Keliakialehti 5/2006).

Erityisesti kuluvan vuoden aikana gluteenittomien tuotteiden hinnat ovat lähteneet vahvaan nousuun, mikä vaikuttaa sairauden hoidon kustannuksiin. Ruokavaliokorvauksen tason nostaminen ja indeksisidonnaisuus ovat ehdottoman tärkeitä keliakikoiden kannalta varmistaen hyvän gluteenittoman ruokavalioidon toteuttamismahdollisuuksia.

Gluteenittomien tuotteiden kalleus heijastuu myös nuoriin, jotka siirtyvät lapsen vammais-

tuen piiristä ruokavaliokorvauksen piiriin täytettyään 16 vuotta. Ruokavaliokorvaus on lähes neljä kertaa alhaisempi kuin vammaistuki. Tässä siirtymävaiheessa tai lähivuosina nuori usein muuttaa kotoa, elää opintotuella ja kokee, ettei hänellä ole varaa ostaa gluteenittomia tuotteita. Tuotteiden kalleus johtaa helposti ruokavalioidosta lipsumiseen, mikä aiheuttaa terveydellisiä riskejä.

Asiasta on tehty myös talousarvioaloite vuoden 2009 talousarvioon.

Edellä olevan perusteella ehdotan,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

vammaisetuksista annetun lain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vammaisetuksista 11 päivänä toukokuuta 2007 annetun lain (570/2007) 14 § seuraavasti:

14 §

Ruokavaliokorvaus

Oikeus ruokavaliokorvaukseen on 16 vuotta täyttäneellä henkilöllä, jonka on asianmukaisesti määritellyn sairauden takia ehdottoman välttämätöntä käyttää gluteenittomia tuotteita.

Ruokavaliokorvaus sidotaan indeksiin.
Ruokavaliokorvausta voidaan maksaa samanaikaisesti vammaistuen tai hoitotuen kanssa.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 2009.

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2008

Susanna Haapoja /kesk